

תוכן עניינים

חלק א': חוק הערבות, התשכ"ז-1967 הוראות החוק -	
דברי הסבר ותמצית ההלכה הפסוקה	1
שער א': הוראות כלליות - סעיפים 1 עד 17 לחוק	1
פרק א': מהות הערבות - סעיף 1 לחוק	1
1. הדין	1
1.1 תקנות הערבות, התשנ"ח-1998	1
1.2 מהות הערבות	2
1.3 פרשנות של כתב ערבות	3
1.4 מה בין ערבות להתחייבות לשיפוי	4
2. ההכרה במעמדו של המשיב כערב	4
3. ערבות כתנאי לביטול עיכוב היציאה	5
4. השפעת צו הקפאת הליכים על ביצוע ערבות	5
5. סווג כתבי ערבות	6
6. חבות הערבה כלפי הבעל	7
7. הוספת נתבע ששימש כערב	8
8. הסכם כתוב בין צדדים - טענת ערבות בעל-פה - על הצד הטוען לכך	8
9. ערבויות רגילות ולא ערבויות אוטונומיות	9
10. חיוב הנתבעת - הסכם הלוואה	9
11. ערבות אישית להשבת הכספים	10
12. חריגה מסמכות הנאמן	10
13. ערב לחוב אחיו	11
14. קביעת מעמדו של אדם כ"לווה" או כ"ערב"	12
15. אכיפת סכום ההתחייבות	12
16. תוקפה בזמן של ערבות	13
17. חוזה ערבות	13
18. ערבות ודיני חוזים	14
19. האם ערבות צד שלישי של חברה בע"מ, שאינה מוסד פיננסי, מספקת לצורך חובת הפקדת הערובה הנדרשת עם נקיטת הליך ערעורי	
בהתאם לתקנה 135 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018? ... 15	
20. הטענה כי הנתבעים הם גם הלווים וגם הערבים לחוב, שומטת את הקרקע תחת מוסד הערבות (שהרי ערבות של אדם לחוב שהוא עצמו	
נטל היא חסרת כל משמעות). היא אינה עולה בקנה אחד עם לשון חוק	
הערבות, היא אינה הגיונית ואינה מתקבלת על הדעת	16
פרק ב': סייג לערבות - סעיף 2 לחוק	17

פרק ג': יצירת הערבות - סעיף 3 לחוק	19
1. כללי	19
2. פירוש הסכם ערבות	20
3. ערבות על-פי שטר חוב	20
4. ערבות מחייבת	21
5. המחאת חבות מחייבת הסכמה של הנושה	21
6. הוכחת קיומה של ערבות אישית	22
7. הסכם שכירות - נזקים	22
8. נדרש כתב לעניין היווצרותה של הערבות	23
9. הוכחת ערבות בהיעדר חוזה ערבות בכתב	24
10. האם המסמכים שנחתמו על-ידי הנתבעים מהווים כתבי ערבות אישית?	24
פרק ד': תחומה של הערבות - סעיף 4 לחוק	25
1. כללי	25
2. אם זכאי התובע למתן פסק-דין נגד ערב אם לאו כל עוד הנושה מתדיין עם החייב העיקרי	25
3. הגבלת סכום הערבות	26
4. התרשלות עורך-דין - הוכחת הנזק	27
5. זיקה לעסקת ההלוואה	27
פרק ה': שינוי בחיוב - סעיף 5 לחוק	29
1. כללי	29
2. צו מניעה למניעת חילוט ערבויות	29
3. פרשנות כתב הערבות	30
4. שינוי בחיוב הנערב	31
5. אחריות הערבים על-פי השטר	31
6. וויתור הערב על זכותו להפטר	32
7. הודעה לערב על אי-קיום התחייבות	33
8. מטרת הערבות - פקיעתה	33
9. השלכה של הסדר הנושים - יתברר בפני בית-משפט של פירוק	34
10. חוב בגין היטלי פיתוח	35
11. כתב ערבות - ויתור על ההגנה בחוק	35
12. חברה - קשיים כלכליים - הפרת התחייבויות כלפי הבנק	37
13. אחריות לחובות שנותרו בחשבון הפרוייקט	37
14. בעל מניות בחברה - ערבות אישית לחברה	38
15. מימוש איגרת חוב שלא כדין	39
16. הלוואה - קיזוז	39
17. שטר חוב לא מוגבל כבטוחה	40
18. שינוי בחיוב הנערב	41

19.	הכספים שהוזרמו לתובעת נרשמו בספריה כהלוואות בעלים לטובת דור. ברם, דור כלל לא תבע את התובעת ואף לא שלח לה מכתב דרישה. לכן, למעשה דור ויתר על החוב לחייבת העיקרית שהיא התובעת. דור לא מתכוון לתבוע את התובעת שהיא החייבת העיקרית בגין הלוואות הבעלים שהעמיד לה ולפיכך בהתאם להוראות חוק הערבות, מופטרים הערבים מערבותם. משעה שדור ויתר לתובעת על החוב כלפיו, חל סעיף 55(ג) לחוק החוזים ויתר החייבים מופטרים אף לפי סעיף 5(א) לחוק הערבות, היות שהחייב העיקרי הופטר 42
20.	השאלה מהו שינוי יסודי בחיוב הנערב הפוגע בזכויות הערב היא שאלה תלוית נסיבות העניין הקונקרטי ואין בפסיקת בית-המשפט העליון הכרעה חד-משמעית לגבי אופן בחינת שאלה זו 42
21.	רק שינוי בחיוב הנערב, שיש לראות בו שינוי יסודי הפוגע בזכויות הערב או מגדיל את הסיכון המוטל עליו, יכול ויקנה לערב הגנה מפני הסכמות מאוחרות שהוא לא היה צד להן וזכות לבטל את ערבותו .. 42
פרק ו': הפטר הערב - סעיף 6 לחוק 43	
1.	כללי 43
2.	הפטר - ערובתו של ערב שלישי 46
3.	ערבות לחיוב יחד ולחוד 46
4.	איבוד הזדמנות לתשלום חובות - הפטר 47
5.	פקיעת ערבות 48
6.	מתן הפטר חלקי לערב הנוסף 48
7.	ערבים אישית להתחייבות חברה 49
8.	כשלון פרויקט בניה 49
9.	השבת הלוואה ללא צורך במימוש דירה 50
10.	אי-מילוי החיוב הנערב 50
11.	הפטר מלא - שמירת מלאי יהלומים 51
12.	הוכחת נזק - הפטר 52
13.	קיזוז נזקים מהחיוב השטרי 53
14.	סעיף 6(א) לחוק נוגע בעיקרו למקרים בהם פעולותיו של הנושה הן שהובילו לאי-סילוק החיוב על-ידי החייב בהתאם לחוזה ההלוואה אך אין הוא מתייחס לכל מעשה או מחדל הכרוך במימוש הבטוחה הקיימת 53
15.	צדק בית-משפט קמא בקביעתו לפיה אין לראות בסירוב המשיבה 1 לקבלת השיק כגורם לאי-מילוי החיוב הנערב לפי סעיף 6 לחוק הערבות שכן, טענת המערערת לא הוכחה ולא ידוע האם השיק מכובד 54
פרק ז': טענות הגנה - סעיף 7 לחוק 55	
1.	כללי 55
2.	פרשנותו של כתב ערבות 55

3.	עיקוב ההליכים בתובענה מחמת תניית שיפוט זר	56
4.	מתי נולדה עילת התובענה?	57
5.	הפרת הסדר חוב על-ידי החייב העיקרי אינו מקים לנושה עילת תביעה חדשה נגד הערב	58
6.	"ערבים" לחובות ארנונה	58
7.	הודעת צד ג' - תביעת תחלוף	59
8.	הרחבת אפשרויותיו של הערב להתגונן ב"טענות החייב"	59
9.	ויתור על ההגנות הקבועות בחוק הערבות	60
פרק ח': אחריות הערב - סעיף 8 לחוק		63
1.	כללי	63
2.	התנגדות לפירעון חוב	64
3.	"ערב רגיל"	65
4.	בטלות שטר משכון שנרשם על בית מגורים - דיון נוסף	65
5.	החובה לפנות לחייבת העיקרית	66
6.	הגדלת האשראי	66
7.	בעל עניין או ערב יחיד	67
8.	ערב בהסכם לכל חובותיו של אחיו	67
9.	פסק הבוררות מקים השתק עילה ביחס להודעת צד ג'	68
10.	הפטרת ערב מחיוביו עם פטירת החייב העיקרי	69
11.	החזרת הלוואה	70
12.	בריחת החייב העיקרי לחו"ל	70
13.	תחולתו של סעיף 8 לחוק הערבות, המחייב את הנושה לפעול ראשית נגד החייב ורק לאחר מכן נגד הערב	71
14.	הטעיה בחתימה על כתב ערבות	72
15.	החובה לפרוע את החוב בין כלוה ובין כערבה	72
16.	אישור מכר	73
17.	מעמדו של המבקש כשל חייב רגיל	74
18.	טענת שיהוי - מתי נולדה עילת התביעה?	74
19.	חבות "יחד ולחוד"	75
20.	פניה מוקדמת לחייב	76
21.	חיוב בהשבה	77
22.	חובת גילוי של פרטים לערב יחיד/מוגן לפני כריתת חוזה הערבות	78
23.	אין למערער זכות להיפרע מאימאן, הן משום שהמערער לא עמד בדרישות הוראות סעיף 8 לחוק, והן משום שלפי סעיף 21(א) לחוק ערב יחיד ערב רק לסכום הנקוב בחוזה הערבות, ולתוספות לפי סעיף 25 לחוק הערבות	78

24. סעיף 8 לחוק קובע הוראות ספציפיות למקרים בהם מגיש המלווה תובענה כנגד הלווה בבית-המשפט או במסגרת בקשה לביצוע פסק-דין או שטר בהוצאה לפועל ובכלל זה: צירוף הסכם ההלוואה לתביעה	79
25. בהתאם להוראות סעיף 8 לחוק הערבות אין הנושה רשאי לדרוש את מילוי הערבות מן הערבים, בלא שדרש זאת תחילה מן החייב העיקרי. ברם, דרישה זו הינה מצומצמת ביותר. בכדי לקיים את הוראות הסעיף הנ"ל, די שתשלח התראה לחייב העיקרי זמן קצר בלבד לפני פניה לערב ואין כל צורך בנקיטת הליכים משפטיים כנגד החייב העיקרי כתנאי מוקדם לדרישת החוב מן הערבים	79
26. בכל הנוגע לטענה בדבר חובת התובעת לפנות ראשית לנתבעת, זו נזנחה בסיכומי הנתבעות ועל-כן אין צורך לדון בה. למרות-זאת, אין חולק שהתובעת פנתה לנתבעות שתיהן, קודם להגשת התביעה, ועל-כן מתקיים סעיף 8 לחוק הערבות	79
27. סעיף 8 לחוק עניינו אחריות הערב ולפיו, הערב והחייב אחראים כלפי הנושה יחד ולחוד, אולם אין הנושה רשאי לדרוש מן הערב מילוי ערבותו בלי שדרש תחילה מן החייב קיום חיובו, אלא באחת הנסיבות המפורטות בסעיף, שאין רלוונטיות במקרה דנן	79
פרק ט': זכות הערב לחזור על החייב - סעיף 9 לחוק	81
1. כללי	81
2. מחילת חוב	82
3. חלוקת נטל החוב	83
4. קיזוז סכום ערבות	83
5. תשלום ריבית	84
6. הדחיית חוב	84
7. שומת הון - הפסדי הון	85
8. שיעבוד חלק בנכס להבטחת חיובו של אחר	86
9. דוקטרינת הסוברוגציה (תיחלוף)	87
10. אילו לא היה קיים הסכם בעלי המניות, או אילו המערערת היתה בוחרת במסלול ההיפרדות בדרך של פירוק החברה על-פי הסכם בעלי המניות, אזי ללא ספק שהיתה עומדת לה כלפי החברה הטענה לפי סעיף 9 לחוק הערבות, בדבר זכותה כערבה לחובות החברה כלפי בנק הפועלים, לחזור אל החברה החייבת כדי להיפרע ממנה את מה ששילמה המערערת לבנק הפועלים כערבה לצורך מילוי ערבותה לחובות החברה	88
11. אין לבטל חיוב מכוח סעיף 9 לחוק הערבות על-סמך שיקולי צדק לבדם. שיקולי צדק עשויים להיות רלוונטיים מקום שבו חיוב הסוברוגציה הנטען אינו מכוח חזרה על-פי חוק הערבות, אלא מכוח דיני עשיית עושר	88

פרק י': סייג לזכות הערב לחזור על החייב - סעיף 10 לחוק.....	89
פרק י"א: דין ערב לפני שמילא ערבותו - סעיף 11 לחוק.....	91
פרק י"ב: שעבוד נכס של החייב - סעיף 12 לחוק.....	93
1. כללי.....	93
2. זכאות לבוא במקומו של הבנק כנושה מובטח.....	94
פרק י"ג: ריבוי ערבים - סעיף 13 לחוק.....	97
1. כללי.....	97
2. חוב מובטח במשכנתא.....	98
3. חוזה למראית עין.....	99
4. חוב משותף - שיפוי.....	100
5. ערבות ב"חלקים שווים".....	100
6. פקיעת החוב בשל ההפטר שניתן לאחר.....	101
7. "עקרון ההשתתפות" עוגן בסעיף 53(ב) לחוק החוזים (חלק כללי) ומשתקף גם בסעיף 13 לחוק הערבות - דברי חקיקה אלה מבוססים אם-כן על הרציונל, השאוב מדיני עשיית עושר ולא במשפט, שלפיו כאשר מספר אנשים חייבים למלא את אותה דרישה כספית כלפי נושה פלוני, אין זה צודק שאחד מהחייבים ישלם סכום העולה על חלקו היחסי.....	102
פרק י"ד: ערב בעד ערב - סעיף 14 לחוק.....	103
פרק ט"ו: ביטול ערבות לחיוב עתיד לבוא - סעיף 15 לחוק.....	105
1. כללי.....	105
2. ביטול פסק בוררות.....	110
3. ביטול ערבות.....	110
4. כתב קיזוז - חילוט פקדון.....	111
5. מועד גיבוש החוב.....	112
6. פקיעת ערבות.....	112
7. הנטל על הנתבעים להוכיח כי למרות ערבותם הודיעו על ביטול הערבות וזאת לגבי חובות עתידיים - סעיף 15(א) לחוק הערבות מאפשר לערב לבטל את ערבותו על-ידי הודעה בכתב וזאת לגבי חיובים עתידיים של החייב שטרם נוצרו בעת מתן הודעת הערב.....	113
פרק ט"ז: התחייבות לשיפוי - סעיף 16 לחוק.....	115
1. כללי.....	115
2. צו מניעה למניעת חילוט ערבויות.....	115
3. התחייבות לשיפוי.....	116
4. חילוט ערבויות.....	117

5. המסגרת הנורמטיבית הרלבנטית הובהרה פעמים אין ספור בפסיקתו של בית-משפט, כאשר המגמה הברורה היא שהערבות הבנקאית האוטונומית, בבחינת התחייבות לשיפוי על-פי סעיף 16 לחוק הערבות, היא בטוחה עצמאית שנועדה לספק וודאות ויציבות ללא צורך בניהול הליכים משפטיים סבוכים.....	118
פרק י"ז: ערבות או התחייבות לשיפוי בשל חוב פגום - סעיף 17 לחוק	119
1. כללי.....	119
2. פרשנות מרחיקת לכת של כתב הערבות.....	119
3. הנוק כתוצאה מאי-הודעה.....	121
שער ב': ערבות של ערב יחיד - סעיפים 18-32 לחוק	123
פרק א': תחולה - סעיף 18 לחוק	123
פרק ב': הגדרות - סעיף 19 לחוק	125
1. כללי.....	125
1.1 תיקוני תשנ"ב-תשנ"ח לחוק הערבות.....	125
1.2 מועד ההתיישנות נמנה מעת שרשם ההוצאה לפועל הוציא אישור מיצוי הליכים כנגד החייב העיקרי.....	127
1.3 פרשנות כתב ההגבלה.....	127
1.4 האם בא המערער, והאם באה המערערת, בגדרו של "ערב יחיד", כמובנו בתיקון תשנ"ב - בפרק ב' ובהוראות המעבר.....	128
1.5 פירוש תיקון חוק הערבות.....	129
1.6 תשלום שתי ערבויות - אח ואחות.....	131
1.7 תנאי הסף להגשת תביעה נגד הערב.....	131
1.8 חובת הגילוי.....	132
1.9 ערב נוסף לחשבון.....	132
1.10 הוראות תיקון התשנ"ח של חוק הערבות.....	133
2. עיכוב ביצוע - השבת המצב לקדמותו.....	134
3. מעמדו של בן זוג של "בעל עניין".....	135
4. מימוש משכנתא.....	135
5. יתרת חוב בחשבון בנק לו היה המבקש ערב.....	136
6. תחולת ההגנות שבחוק ההלוואות על ערבים יחידים להלוואה שנטל תאגיד.....	136
7. ערבה להלוואה.....	137
8. עיכוב הליכים עד להכרעה בתביעת המפרקים.....	138
9. בעל עניין בחברה - ערב לחובות החברה.....	138
10. אי-קיום חובת מתן ההודעה לערב.....	139
11. חובות גילוי החלות על נושה מכוח חוק הערבות.....	140
12. בטלות ערבותו של ערב יחיד.....	141
13. פטור "ערב יחיד".....	142

142.....	14. "בעל עניין".
15. חלוף למעלה מ- 9 שנים מיום שהתגבשה עילת התביעה - תקופה	
143.....	בלתי-סבירה
143.....	16. הליכי גביה מוצו - סילוק החוב
144.....	17. פטור מערבות
145.....	18. כתב ערבות סטנדרטי - אין חריג
145.....	19. התיישנות תביעה
146.....	20. הגנת "ערב יחיד"
146.....	21. הפרת חובת תום-הלב עשויה להביא להפטר לחייב
147.....	22. ההלכה הפסוקה
149.....	פרק ג': עדכון סכומים - סעיף 20 לחוק
151.....	פרק ד': ערבות בסכום קצוב - סעיף 21 לחוק
151.....	1. הדין
151.....	2. עיכוב ביצוע-סעיף 21(ב) - זהות בעלי הדין
153.....	3. הסכם לפריסת חוב - לא שולם
154.....	4. שטר משכנתא - מימוש
154.....	5. סעיף 21(א) לחוק הערבות קובע כי ערב יחיד ערב רק לסכום הנקוב בחוזה הערבות ולתוספות מסויימות. סעיף 21(ב) לחוק הערבות קובע כי לא נקוב בחוזה הערבות סכום קצוב - פטור ערב יחיד מערבותו
155.....	פרק ה': חובת גילוי - סעיף 22 לחוק
155.....	1. כללי
157.....	2. חובות אמון וגילוי של הבנק כלפי ממשכן נכס להבטחת חיובו של אחר
157.....	3. פעולה במסגרת שליחות
162.....	4. משכון להבטחת חיובו של אחר - אשראי חוץ בנקאי - חובות הגילוי
171.....	5. ערב יחיד - נטל הוכחת "בעל עניין"
184.....	6. מעמד "הודעה לערב"
185.....	7. הפרת חובת הגילוי - הגנת "ערב יחיד"
185.....	8. פקיעת ערבות
186.....	9. ביטול מסמכי משכנתא
186.....	10. אספקת סחורה - חוב
187.....	11. ערבות לחיוב שטרי
187.....	12. חלוקת יתרת החוב הנערב בין המערערים לבין המשיב בחלקים שווים
188.....	13. חובות האמון והגילוי המוטלות על בנק
188.....	14. מכתב התראה טרם נקיטת הליכים משפטיים
189.....	15. חובת הגילוי - אכיפת ערבות

16. "ערבות חפצית".....	190
17. צו מניעה למימוש משכנתא.....	190
18. נראה איפוא, כי גם בשל אי-גילוי עובדת היות הערבות מתייחסת אף ל"חיוב קיים" (סעיף 22(ב)(3) לחוק הערבות) יש לפטור התובעים מערבותם (סעיף 23(א)(5) לחוק הערבות). אף לעניין זה לא הוכיחו המלווים התקיימות החריג הקבוע בסעיף 23(ב) לחוק הערבות.....	191
19. הודגש כי על הבנק לפעול בתום-לב ולא להטעות את מקבל השירות, והערב בכלל זה, ולגלות לו כל פרט בעל חשיבות לשירות הניתן, וכן לפרט את מכלול הסיכונים הכרוכים בשירות זה. הנתון בדבר גובה חוב קיים מהווה נתון מהותי, אשר חובה לגלותו.....	191
20. סעיף 1(א) לחוק הערבות קובע כי "ערבות היא התחייבותו של אדם לקיים חיובו של אדם אחר כלפי אדם שלישי" - ההגדרה היא רחבה וחוק הערבות חל מכוחה על ערבות לכל חיוב שהוא, יהא מקורו אשר יהא. ההוראות השונות בחוק יחולו איפוא גם כאשר חיובו של החייב העיקרי כלפי נושה הוא חיוב שטרי - סעיף 22 לחוק הערבות, מטיל על הנושה חובה לגלות לערב מרכיבים רבים הקשורים בעסקה בין הנושה לחייב, ובפרט, את תקופת החיוב.....	191
פרק ו': תוצאות אי-גילוי - סעיף 23 לחוק	193
1. כללי.....	193
2. פטור הערב מערבותו.....	195
3. נושה כמלווה.....	209
4. תקנה 1 לתקנות הערבות - מסמך הגילוי.....	210
5. אי-הגילוי למערערת ותוצאותיו.....	218
6. במקרה הנדון, לא קויימה על-ידי הבנק חובת הגילוי כלפי הערב, בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק הערבות ואשר בין היתר נועדה על-מנת שהערב ידע לצפות את הסיכונים שהוא נוטל על עצמו טרם חתימתו על כתב הערבות.....	218
פרק ז': מסירת העתק מחוזה - סעיף 24 לחוק	219
1. כללי.....	219
2. פרעון הלוואה.....	219
פרק ח': תוספות לסכום הערבות - סעיף 25 לחוק	221
פרק ט': הודעה על אי-קיום - סעיף 26 לחוק	223
1. כללי.....	223
2. היקף החובה המוטלת על המשיבה להודיע למערערת על-כך שהחייבת לא קיימה את חיוביה כלפיה.....	226
3. האם נקבעה הלכה המצדיקה דיון נוסף? הילכת "חבה".....	226
4. הפרטת חובת הפירוט.....	227
5. מודעות לאי-פרעון ההלוואה.....	228
6. זכותו של הערב להכנס בנעלי החייב ולשלם הלוואה.....	228

229.....	7. קשר סיבתי בין אי-הידעה לנוק
229.....	8. אי-משלוח מכתב ההתראה
230.....	9. חובת היידוע
231.....	10. מתן התראה מוקדמת לערבים
231.....	11. חובת גילוי לבנק כלפי ערב
232.....	12. פיגור בקיום החיוב
233.....	13. הבנק/התובע הפר את חובת הגילוי
235.....	פרק י': תובענה מהחייב תחילה - סעיף 27 לחוק
235.....	1. כללי
236.....	2. פגיעת הערובה - אחריות הנושה
236.....	3. מיצוי הליכים כנד החייב העיקרי בטרם מימוש המשכון
237.....	4. חוב בר-תביעה
238.....	5. איזון בין הנושה לבין מי שערב לחובות החייב
238.....	6. לא תוגש תביעה כנגד הערבים בתוך שבע שנים - תתיישן
239.....	פרק י"א: חזרה אל החייב - סעיף 28 לחוק
241.....	פרק י"ב: ריבוי ערבים - סעיף 29 לחוק
241.....	1. הדין
241.....	2. היחס בין סעיף 29 וסעיף 55 לחוק החוזים חלק כללי
245.....	פרק י"ג: תחום ערבותו של ערב יחיד - סעיף 30 לחוק
247.....	פרק י"ד: עדיפות - סעיף 31 לחוק
247.....	1. כללי
251.....	2. מעמדה של המבקשת כ"ערב מוגן"
252.....	3. מעמדו של "ערב מוגן"
253.....	פרק ט"ו: אי-התנאה - סעיף 32 לחוק
255.....	פרק ט"ז: הוראות שונות - סעיפים 34 ו-34 לחוק
257.....	פרק י"ז: הערבות - חובת הגילוי - ערב מוגן - סיכום ההלכה הפסוקה
257.....	1. חובת הגילוי
257.....	2. הסכם הערבות - סוגי הערבים - וחובות הבנק כלפי ערבים
257.....	2.1 כללי
258.....	2.2 איסור הטעיית לקוח/ערב
259.....	2.3 אי-גילוי פרטי העסקה לערב
261.....	2.4 הערב המוגן
269.....	3. ויתור של בנק על תביעה נגד ערב
271.....	4. הוראות בנק ישראל וערבים
272.....	5. משכון להבטחת חיובו של אחר
273.....	6. השתתפות בין חייבים, השתתפות בין ערבים ומה שביניהם
273.....	7. מבט לפסיקת בתי-המשפט בסוגיית הערבות ואחריות הערב
273.....	7.1 יחס חוק הערבות לבן זוג של חייב ולצאצא שלו

274.....	7.2 סעיף 15 לחוק הערבות.....
274.....	7.3 ערבות, ערבות חינם בלבד, ערבות מתמדת, חובת הגילוי והיקף
274.....	חובות האמון של הבנק.....
274.....	7.4 אימתי יש להחיל את ההגנות המוענקות ל"ערב יחיד" גם על
275.....	"ערב ממשכן", עילות פטור חיצוניות לחוק הערבות.....
281	חלק ב': הערבות הבנקאית - מהות והלכה.....
281.....	שער א': מהותה של הערבות הבנקאית.....
281.....	פרק א': מבוא.....
287.....	פרק ב': מה בין ערבות רגילה לערבות בנקאית.....
287.....	1. ערבות רגילה מהי?.....
287.....	2. הערבות הבנקאית האוטונומית.....
287.....	3. דרכי האבחנה בין ערבות רגילה לערבות בנקאית.....
291.....	פרק ג': ערבות בנקאית אוטונומית.....
291.....	1. תוכנה של הערבות הבנקאית האוטונומית ומאפייניה - כללי.....
291.....	2. מאפיין "העצמאות".....
292.....	3. מאפיין "ההתאמה".....
296.....	4. הערבות הבנקאית העצמאית - התחייבות עצמית של בנק.....
298.....	5. חלותם של דיני החוזים על ערבות בנקאית אוטונומית.....
301.....	6. תביעת בנק טרם חילוט הערבות הבנקאית והאבחנה בין סוגי
301.....	הערבויות.....
303.....	פרק ד': הערבות הבנקאית - האם היא נכס.....
307.....	פרק ה': מבחנים להגדרת ערבות כערבות אוטונומית אם לאו.....
313.....	פרק ו': השפעת המחלוקת החוזית על תוקפה של הערבות
313.....	הבנקאית.....
315.....	פרק ז': חובת מסירת המקור של הערבות הבנקאית.....
317.....	פרק ח': החריגים לעקרון העצמאות.....
317.....	1. כללי.....
320.....	2. חריג "הנסיבות המיוחדות".....
321.....	3. מרמה.....
321.....	3.1 חריג המרמה - העיקרון.....
322.....	3.2 תוכן המינוח "מרמה" ונטל ההוכחה בדיני הערבות
322.....	הבנקאית.....
325.....	3.3 נטל ההוכחה.....
326.....	4. החלת החריגים.....
335.....	פרק ט': אשראי דוקומנטרי - שטר מטען.....
335.....	1. מהותו של מוסד האשראי הדוקומנטרי.....
335.....	2. מה בין ערבות בנקאית לאשראי דוקומנטרי.....
339.....	3. יחסי הגומלין בין שטר המטען והאשראי הדוקומנטרי.....

339.....	3.1 הליכים לשחרור טובין מיובאים
340.....	3.2 שטר המטען
341.....	3.3 מסמכים אחרים
341.....	3.4 אי-הצגת שטר המטען המקורי
342.....	3.5 האופן בו יישמו הערכאות הדיוניות את ההלכות שקבע בית-המשפט העליון
344.....	4. ההלכה הפסוקה
	פרק י': חובות כלליות יציר ההלכה הפסוקה החלות ביחסי בנק-לקוח,
349.....	צד ג' והערבות הבנקאית
349.....	1. הפרת חובות הנאמנות והזהירות החלות על בנק
349.....	1.1 חובת גילוי
350.....	1.2 התנהגות "בנק סביר"
350.....	1.3 חובת תום-הלב
355.....	2. היקפן של חובות האמון
356.....	3. היקפה של חובת הזהירות והנאמנות
357.....	4. חובת הזהירות ודיני הנזיקין
358.....	5. הבנק כנאמן
360.....	6. יישום נכון של חובות הנאמנות תוך שמירה גם על אינטרס הבנק
361.....	7. חובות הבנק כלפי צד ג'
363.....	8. הערבות הבנקאית האוטונומית וצדדים שלישיים
	שער ב': סוגיות משפטיות שונות בדיני הערבות הבנקאית... 365
365.....	פרק א': ביטול חוזה ערבות בנקאית עקב הטעיית הבנק
367.....	פרק ב': ערבות בנקאית וטענת קיזוז
371.....	פרק ג': הערבות הבנקאית והליכי פירוק
375.....	פרק ד': הליכי הקפאת הליכים והערבות הבנקאית
381.....	פרק ה': מימוש הערבות הבנקאית בהליכי מכרז
385.....	פרק ו': מסמכי התחייבות והנפקת הערבות הבנקאית
387.....	פרק ז': חילוט ערבות בנקאית שהופקדה בבית-משפט לאבטחת נזקים
391.....	פרק ח': רשלנות או התרשלנות בנק
391.....	1. חובת ביצוע בדיקות טרם הנפקת הערבות הבנקאית
393.....	2. תביעה בגין פירעון ערבות בנקאית
395.....	3. השבת ערבות שחולטה
	פרק ט': ביטולה או השבתה של ערבות בנקאית שניתנה לאבטחת ביצוע... 399
405.....	פרק י': סוגי ערבויות בנקאיות
405.....	1. ערבות לאבטחת תיקון ליקויים - "אבטחת טיב" - "ערבות בדק"

2.	ערבות ביצוע.....	415
3.	ערבות בנקאית אוטונומית במסגרת ההליך השיפוטי.....	416
פרק י"א: הסדר נושים וערבות בנקאית.....	417	
פרק י"ב: ערבות בנקאית במסגרת הסכם שכירות ומימושה.....	419	
פרק י"ג: הערבות הבנקאית בדיני המכרזים.....	421	
1.	כללי.....	421
2.	גלגולה של הלכת בית-המשפט העליון.....	422
3.	אי-ידיעה על שינוי התנאי - דרישת ערבות צמודת מדד.....	424
4.	המרת הערבות בערבות עצמית.....	425
5.	ליקוי בתנאי ההארכה ובהגבלתה.....	425
6.	ביול ערבות.....	426
7.	מסירת מסמך ערבות מקורי.....	427
8.	טעות חשבונית.....	427
9.	דרישת פירעון הערבות.....	427
10.	חישוב הערבות.....	427
11.	שיעור הערבות.....	427
12.	הקפדה על-תנאי הערבות.....	428
13.	הפקדת מזומנים.....	428
14.	אי-הגשת ערבות בנקאית.....	428
15.	משפט מסייג בערבות.....	428
16.	ערבות פגומה ללא הצמדה.....	429
17.	פגם שנובע מהנחיית יו"ר ועדת מכרזים.....	429
18.	חריג לכלל שפגם בערבות פוסל הצעה - טעות הנלמדת מן הערבות עצמה.....	431
19.	ערבות של חברת ביטוח - איננה ערבות כנדרש במכרז.....	433
20.	תום תקופת הערבות הבנקאית על-פי תנאי המכרז.....	434
21.	ערבות שתוקפה ארוך מן הנדרש - "ערבות מטיבה".....	434
22.	פגם בערבות ופסילת הצעה למכרז.....	436
23.	עוד מן הלכה פסוקה.....	437
שער ג': דוגמאות ותקדימים.....	445	
פרק א': מבוא.....	445	
פרק ב': פסיקת בתי-המשפט.....	447	
1.	מימושה של ערבות בנקאית.....	447
2.	הבחנה בין ערבות רגילה לבין התחייבות אוטונומית לשיפוי.....	447
3.	בחינת סוגיית הקשר הסיבתי וריחוק הנזק.....	448
4.	החשיבות העליונה המוענקת לאמינות הערבות הבנקאית האוטונומית כבטוחה.....	449
5.	"נסיבות מיוחדות" בעטיין לא יממש בית-משפט ערבות בנקאית.....	449

6. גם אם נכון שערבויות ניתנו כדי להבטיח ביצוע תיקונים, הרי כבר הובהר שהן אינן אלא בבחינת "התחייבות שיפוי", וזו אינה קשורה בקיום חבותו של הנערב.....	450
7. סיווג כתבי הערבות.....	450
8. כתבי הערבות במקרה זה לא כללו את התנאים המוקדמים שהוצבו בעסקת היסוד.....	453
9. ערבות אוטונומית ופיננסית.....	454
10. עצמאותה של הערבות הבנקאית.....	455
11. אין די במחלוקת חוזית כשלעצמה כדי להצדיק סטיה מעקרון העצמאות של הערבות הבנקאית ואם לא הוכח במקרה דנן שמדובר מעבר לכך - רק מרמה חמורה והתנהגות חמורה הינה מרמה שתיכנס למסגרת החריג במקרים נדירים וחריגים.....	456
12. חריג הנסיבות המיוחדות בשל שיהוי רב עד להצגת דרישת חילוט ערבות בנקאית אינו חריג למימושה של ערבות בנקאית.....	456
13. מה מעמדו של צד שלישי, מוסד בנקאי, ומה דינן של ערבויות בנקאיות שהוא מחזיק בידו, אשר ניתנו בידו מטעם צד לעסקת היסוד במטרה כי ישמשו ביטחון לאשראי הניתן על-ידי הבנק לצד האחר לעסקת היסוד.....	457
14. הערבות הבנקאית מהווה תחליף לכסף מזומן.....	458
15. החשוב הוא, כי שטרי מטען ימיים, כדוגמת השטרות הנדונים בענייננו, הם מסוג המסמכים המוצאים בעקבות עסקת יסוד כלשהי, אך ההתחייבות הגלומה בהם מנותקת בעיקרה מעסקת היסוד.....	458
16. עקרון העצמאות קובע כי יש חיץ והפרדה ברורים בין עסקת היסוד לבין עסקת האשראי הדוקומנטרי.....	458
17. ערבות במכרז ופגמים בערבות.....	458
17.1 כללי.....	458
17.2 גלגולה של הלכת בית-המשפט העליון.....	460
17.3 אי-ידיעה על שינוי התנאי - ודרישת ערבות צמודת מדד.....	461
17.4 המרת הערבות בערבות עצמית.....	462
17.5 ליקוי בתנאי ההארכה ובהגבלתה.....	462
17.6 ביול ערבות.....	464
17.7 מסירת מסמך ערבות מקורי.....	464
17.8 טעות חשבונית.....	464
17.9 דרישת פירעון הערבות.....	464
17.10 חישוב הערבות.....	464
17.11 שיעור הערבות.....	465
17.12 הקפדה על-תנאי הערבות.....	465
17.13 הפקדת מזומנים.....	465
17.14 אי-הגשת ערבות בנקאית.....	465

465.....	17.15 משפט מסייג בערבות.
466.....	17.16 ערבות פגומה ללא הצמדה
466.....	17.17 פגם שנובע מהנחיית יו"ר ועדת מכרזים
466.....	17.18 חריג לכלל שפגם בערבות פוסל הצעה - טעות הנלמדת מן הערבות עצמה
470.....	17.19 ערבות של חברת ביטוח - איננה ערבות כנדרש במכרז
471.....	17.20 תום תקופת הערבות הבנקאית על-פי תנאי המכרז
472.....	17.21 ערבות שתוקפה ארוך מן הנדרש - "ערבות מטיבה"
474.....	17.22 ההלכה הפסוקה - פגמים בערבות בנקאית במכרז
475.....	17.23 שינוי בתנאי המכרז
476.....	18. אבחנה בין ערבות לערבון בהליכים זמניים
476.....	19. ערבות בנקאית אוטונומית מול ערבות חוק מכר - ההבדלים
481.....	20. ערבות בנקאית אוטונומית מהווה חיוב עצמאי ואיננה תלויה בעסקת היסוד
481.....	21. חילוט ערבות; טענות חוזיות נגד עסקת היסוד - ותוקפה של ערבות בנקאית
482.....	22. "פניה הכפולות" של הערבות הבנקאית - ערבות בנקאית או ערבון
483.....	23. חילוט ערבות בנקאית בגין איחור בביצוע
483.....	24. הכללים החלים על ערבות בנקאית חלים בהתאמה על "אשראי דוקומנטרי"
485.....	25. בהתאם לסעיף 3 לחוק הערבות, הערבות נוצרת מכוח הסכם בין הערב לבין הנושה או בהתחייבות הערב שהודעה עליה ניתנה לנושה - וכזאת, לא נעשה. פשיטא שלא ניתן לחייב ערב לערוב להארכת תוקף החוזה, אשר נערכה על-ידי הצדדים לחוזה בלעדיו; חיובו של הערב מוגבל למה שנטל על עצמו, ולא ניתן להרחיבו ללא נטילת הסכמתו
485.....	26. משפרע, כערב, את החוב כלפי הבנק, הרי שהוא זכאי, מכוח סעיף 12 לחוק הערבות, שהשעבוד יעבור לזכותו, להבטחת זכותו לחזור אל החייבת אשר לחיוביה ערב (חברת חן השקעות). המבקש עמד על זכותו זו ועמדתו של הבנק, בנסיבות אלו, הייתה שהוא איננו מוכן למחוק את השעבוד או להעבירו לשמם של מי מהערבים, אלא בהסכמתם של כל הצדדים או על-פי צו של בית-משפט
486.....	

27. ערבות על-פי סעיף 57 לפקודת השטרות מול ערבות על-פי חוק הערבות - ערבות על-פי סעיף 57 לפקודת השטרות (ערבות אוואל) קובעת דין ערבות מיוחד. עם-זאת, בהקשרים רבים השוותה הפסיקה בין מעמדו של הערב על-פי השטר לבין ערב רגיל, שלגביו חל חוק הערבות. לפיכך, בדרך כלל, יעמדו לערב גם טענות הגנה שיש לחייב העיקרי מכאן שיש מקום לבחינת טענותיו של הנתבע שעניין עסקת היסוד ובכלל זה הטענה כי החוב על-פי השטר נפרע.....486.
28. התיישנות שטר חוב - הערב רשאי לטעון כנגד עסקת היסוד וגובה החוב הנתען - ראה סעיף 7א' לחוק הערבות - "כל טענה שיש לחייב כלפי הנושה בקשר לחיובו עומדת גם לערב".....486.
29. שטר חוב בהשכרת רכב - הרמת מסך - מנוסח כתב הערבות ברור לחלוטין כי כוונת הצדדים (התובעת והערב החותם - הנתבע 1 במקרה זה) הייתה כי אדם פרטי יערוב להתחייבויות החברה, ומטעם זה היה מקום לרישום מספר תעודת הזהות של הערב, כאשר ברור כי רק לאדם פרטי יש מספר תעודת זהות, בעוד שלחברה בע"מ יש מספר ח.פ. (חברה פרטית).....486.
30. הנתבע חתם על מסמכי כתב הערבות בליווי מתווך הדובר היטב את השפה הרוסית, וזאת בתמורה לכך שהלווים חתמו עבורו על כתב ערבות למשכנתא שנטל הוא עצמו. עובדה זו מחזקת את ההנחה כי הייתה הבנה הדדית של ההתחייבויות. נוכח האמור, המחזק את החזקה המשמעותית שלפיה אדם שחתם על מסמך, חזקה עליו שקרא אותו, הבין את תנאיו והסכים להם, אין בידי לקבל את טענות הנתבע לעניין עצם חבותו על-פי כתב הערבות.....487.
31. תשומת-הלב שההסכם לא בוצע כלשונו: בהסכם נרשם שהנתבעת תמסור לתובעת שיק לפקודת התובעת. אילו כך היה נעשה, דומה שהיה ברור לנתבעת שהיא משלמת לתובעת כספים. במקום זאת עשו הצדדים אחרת, והוא שהנתבעת קיבלה שיק לפקודתה והייתה ערבה לו - כשהפעולה הננקטת אינה בהירה כלל ונטולת נפקות משפטית כשלעצמה.....487.
32. המבקש חתום באופן אישי על שטר חוב וערבות אישית בלתי-חוזרת, כאשר שני הצדדים להליך היו מיוצגים, אף המבקש אישר בחקירתו כי עומד מאחורי כוונתו לחתום על ערבות אישית, אוטונומית ובלתי-חוזרת וזאת על-אף המלצת בא-כוחו כי לא יעשה כן.....487.

33. בהתאם לסעיף 19 לחוק הערבות, "נושה" מוגדר כ"מי שמתן הלוואות הוא במהלך עסקיו הרגיל, אף אם אינו עיסוקו העיקרי", ו"ערב מוגן" הוא "ערב יחיד" שמתקיימים לגביו תנאים מסויימים. כלומר, ההגנות לערב מוגן לפי פרק ב' לחוק הערבות מוקנות רק למי שערב כלפי "נושה" - במקרה דנן, הנתבעת אינה בגדר "נושה" הואיל ומדובר בחברה ציבורית שעוסקת בנדל"ן והשכרת מבני תעשייה, ושטרות החוב ניתנו בדיוק לצורך השכרת נכס נדל"ן, לאור האמור לעיל הוראות פרק ב' לחוק הערבות אינן חלות בענייננו, לרבות סעיף 27 לחוק הערבות עליו התבססה התביעה. 488.....

34. טענתו של הנתבע 2 כי "לא הוסבר לו" על כתב הערבות האישית אינה ברורה כלל ועיקר. כתב הערבות כתוב בלשון ברורה וחד-משמעית, ולא ברור איזה הסבר נדרש לגבי תוכנו. לטענת הנתבע 2, הוא לא נתן הסכמה לשמש כערב בתקופת האופציה. טענה זו נסתרת לאור האמור בסעיף 9 לכתב הערבות: "ערבותי זו תקפה גם בשנות האופציה" - הנתבע 2 לא הבהיר מדוע סעיף זה אינו מחייבו. 488.....